

ผลสำรวจชี้ความเหลื่อมล้ำ ทำเด็กไทยเจอปัญหาารอบด้าน

**ผลสำรวจสถานการณ์เด็ก
และสตรีในประเทศไทยชี้ชัด
ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
ทำแม่และเด็กในไทยเจอ
สารพัดอุปสรรคที่ส่งผลต่อ
คุณภาพชีวิต**

|| มัปัจจุบันความเป็นอยู่ของเด็กและสตรีในประเทศไทยจะก้าวหน้าไปมาก แต่ผลสำรวจจากสำนักวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมา ยังชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคที่ทำให้เด็กและสตรีบางกลุ่มมีคุณภาพชีวิตไม่ได้มาตรฐาน เหตุเพราะไม่สามารถเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นได้

ยิ่งเฉพาะในกลุ่มเด็กที่เกิดในครอบครัวยากจน กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่ง

เด็กกลุ่มนี้ต้องเจออุปสรรคต่างๆ เมื่อเทียบกับเด็กกลุ่มอื่นๆ ทั้งเรื่องสุขภาพ โภชนาการ การศึกษา พัฒนาการของเด็ก

ผลสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทยที่เรียกว่า MICS (Multiple Indicators Cluster Survey) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติด้วยการสนับสนุนหลักจากยูนิเซฟ คืออีกการสำรวจที่ยืนยันว่า ยังมีเด็กและสตรีบางกลุ่มประสบปัญหาหลังจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสตรีในด้านต่างๆ จากครัวเรือนกว่า 28,000 แห่งทั่วประเทศในช่วง พฤศจิกายน-มีนาคม 2559

ผลการสำรวจระบุว่า เด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี ประมาณ 1 ใน 10 ของเด็กทั้งหมด หรือคิดเป็น 2.5 แสนคนนั้น มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดย

มีภาวะเตี้ยแคระระดับปานกลาง และรุนแรง และยิ่งหากเป็นกลุ่มเด็กที่แม่ไม่มีการศึกษา จำนวนที่เด็กมีน้ำหนักตัวนี้จะเพิ่มเป็น 2 ใน 10 คน ขณะที่เมื่อจำแนกตามพื้นที่พบว่า เด็กผู้ชายภาคใต้และเด็กในครัวเรือนยากจนมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสูงกว่ากลุ่มอื่น ไม่ว่าจะเป็นน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เตี้ยแคระแกร็น ทุกโภชนาการเฉียบพลัน อย่างไรก็ตามในอีกด้านยังมีเด็กกลุ่ม

เดียวกันนี้จำนวน 1 ใน 10 มีภาวะอ้วน น้ำหนักตัวสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับความสูง นวณภา ธนศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ รักษาการแทนผู้อำนวยการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กล่าวว่า นอกจากเรื่องสุขภาพร่างกาย ที่ผลการสำรวจบ่งบอกว่า ได้เชื่อมโยงกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแล้ว ยังมีผลสำรวจอีกมากที่สะท้อนสถานการณ์เด็กและสตรีได้ ที่แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำด้านต่างๆ เช่น การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนาเด็กและสตรี การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเข้าถึงการศึกษา

ประเด็นที่น่าสนใจเหล่านั้น อาทิ เช่น **ความยากจนกับการศึกษา** ซึ่งผลการสำรวจพบว่า มีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในประเทศไทยเพียงร้อยละ 41 ที่มีหนังสือเด็กอย่างน้อย 3 เล่มที่บ้าน ทั้งที่หนังสือคือสิ่งที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

โดยอัตราการมีหนังสือนี้จะลดลงในครัวเรือนที่ยากจนมาก ซึ่งเมื่อสำรวจในครัวเรือนที่ยากจน พบว่ามีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้น ที่มีหนังสืออย่างน้อย 2 เล่มที่บ้าน แตกต่างจากครอบครัวปกติซึ่งมีหนังสืออย่างน้อย 3 เล่ม ในอัตราส่วนร้อยละ 73 อีกทั้งประเด็นของรายได้ยังเชื่อมโยงกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยสัดส่วนของการทำกิจกรรมในครอบครัวจะลดน้อยลงตามฐานะรายได้ กล่าวคือครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดีจะมีเวลาอยู่กับลูกมากกว่า

ด้านการอยู่อาศัยของเด็ก ซึ่งพบว่าเด็กอายุต่ำกว่า 17 ปี ประมาณ 1 ใน 5 คน หรือราว 3.1 ล้านคนไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่ ทั้งๆ ที่พ่อและแม่มียังมีชีวิตอยู่ โดยอัตราที่พบมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่มาจากครัวเรือนที่ยากจนมาก คิดเป็น 1 ใน 3 ของเด็กกลุ่มดังกล่าวทั้งหมด เช่นเดียวกับมีเด็กจำนวน 1 ใน 5 ในช่วงแรกเกิด-อายุ 4 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ต้องการการดูแลใกล้ชิดจากพ่อแม่ กว่า 6.69 แสนคน ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่ทั้งที่ใครคนใดคนหนึ่งยังมีชีวิตอยู่

ด้านการมีบุตรของคุณแม่วัยรุ่น ผลการสำรวจระบุว่า ในกลุ่มอายุ 15-19 ปี พบว่ามีหญิงสาว 51 คนจาก 1,000 คน

ที่ตั้งครรภ์ในช่วงอายุนี้อยู่โดยภาคเหนือมีสัดส่วนสูงที่สุด คือ 72 คนต่อ 1,000 คน ภาคใต้ 58 คนต่อผู้หญิง 1000 คน และ การเป็นคุณแม่วัยรุ่นนี้ยังเชื่อมโยงกับระดับการศึกษาด้วย กล่าวคือวัยรุ่นที่มีการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาให้กำเนิดบุตรสูงมากคือ 104 คนต่อ 1,000 คน สูงกว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาที่มีอัตราตั้งครรภ์ในช่วงอายุดังกล่าวที่ระดับ 3 คนต่อ 1,000 คน

ทั้งนี้ระดับการศึกษาของแม่อิงสัมพันธ์กับสุขภาพ พัฒนาการและการศึกษาของลูก โดยผลสำรวจระบุว่าร้อยละ 24 ของเด็กที่เกิดกับแม่ที่ไม่มีการศึกษา จะไม่ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษา และสัดส่วนของกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษานี้ยังพบมากในครอบครัวที่มีหัวหน้าครัวเรือนไม่ได้พูดภาษาไทย

ส่วนประเด็นการคุ้มครองเด็ก ผลสำรวจพบว่า การจดทะเบียนเกิดสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีในประเทศไทยมีความครอบคลุมสูงมาก (ร้อยละ 99.5) แต่อย่างไรก็ตามกลับพบว่า ยังมีเด็กที่แม่ไม่มีการศึกษากลายเป็นกลุ่มที่ได้รับการจดทะเบียนต่ำที่สุด

และเมื่อสำรวจไปถึงพฤติกรรมการเล่นดูจะเห็นว่าในประเทศไทยยังมีการอบรมเด็กด้วยวิธีรุนแรงค่อนข้างสูงอยู่ โดยร้อยละ 75.2 ของเด็กอายุ 1-14 ปี ให้ข้อมูลว่า ถูกอบรมด้วยวิธีรุนแรงอย่างน้อยอย่างหนึ่งในช่วง 1 เดือนก่อนการทำสำรวจ และยังพบว่าเกือบ 1

ใน 2 ของผู้ตอบสัมภาษณ์มองว่าการลงทะเบียนทางร่างกายเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอบรมเด็ก

ด้านความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์

พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายอายุ 15-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 96.2 และ 95.2 ตามลำดับ เคยได้ยินเกี่ยวกับโรคเอดส์ นอกจากนี้ ร้อยละ 48.8 ของผู้หญิงมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีเป็นอย่างดีใกล้เคียงกับสัดส่วนในเพศชาย

“แม้ว่าประเทศจะพัฒนามากขึ้น ในหลายด้าน แต่ผลสำรวจที่ได้คือข้อมูลที่สะท้อนถึงปัญหาของเด็กและสตรี ซึ่งมีสาเหตุมาจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดขึ้น ทั้งความยากจน การศึกษา การมีถิ่นอาศัยในชนบท และผลสำรวจนี้จะนำไปสู่การแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต” รองผู้อำนวยการสำนักสถิติแห่งชาติกล่าว

รายงานฉบับเต็ม MICS ซึ่งยูนิเซฟ

ให้การสนับสนุนนี้ ได้มีการสำรวจข้อมูล
เชิงสถิติเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว
เพื่อสามารถใช้เปรียบเทียบกับประเทศ
ต่างๆ ได้ โดยข้อมูลชุดนี้เป็นสิ่งจำเป็น
สำหรับการวางแผนโครงการและ
การกำหนดนโยบาย รวมทั้งสำหรับ
การตรวจสอบความก้าวหน้าของ
เป้าหมายต่างๆ ในระดับประเทศและ
พันธสัญญาทั่วโลก

ผู้สนใจสามารถติดตาม และ
ดาวน์โหลดรายงานได้ที่ www.unicef.org/thailand